

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Jaarcijfers 2025:
Topklinische ziekenhuizen
PREZIES – versie: september 2025
Documentversie: 1.0

Jaarcijfers PREZIES Prevalentiestudie 2025 (topklinische ziekenhuizen) - hoofdgroepen

Deze rapportage betreft de gegevens van alle topklinische ziekenhuizen die in maart 2025 (7 ziekenhuizen met 8 locaties) deelnamen aan de prevalentiestudie.

M.i.v. 2025 kunnen ziekenhuizen kiezen om alleen de vijf HOOFDGROEPEN (POWI, sepsis, pneumonie, andere lage luchtweginfectie en symptomatische urineweginfectie) te registreren. Deze jaarcijfers beperken zich daarom tot deze hoofdgroepen.

Het begrip ziekenhuisinfectie (zhinf) bevat zowel de ziekenhuisinfecties, die zijn ontstaan tijdens de huidige opname (ZI), als de ziekenhuisinfecties, die ontstaan zijn tijdens een eerdere opname in de eigen instelling én aanwezig waren bij heropname én nog aanwezig zijn of behandeld worden op de dag van de prevalentiemeting (ZIBO).

In de jaarcijfers worden de ziekenhuisinfecties bij opname die niet in het eigen ziekenhuis zijn opgelopen of waarvan dit onbekend is, niet meegerekend. In de referentiecijfers en in de landelijke cijfers in de rapportagetool worden deze wel meegerekend.

Tabel 1a. Aantal patiënten en ziekenhuisinfecties

	Landelijk		
	N ¹	% ²	95%BI ³
Aantal patiënten	2529	.	
Totaal aantal ziekenhuisinfecties	84	3,3	(2,7-4,1)
- welke aanwezig op moment van opname	32	1,3	(0,9-1,8)
- welke opgelopen tijdens huidige opname	52	2,1	(1,6-2,7)
Aantal patiënten met ziekenhuisinfectie(s)	84	3,3	(2,7-4,1)
- waarvan aanwezig op moment van opname	32	1,3	(0,9-1,8)
- waarvan opgelopen tijdens huidige opname	52	2,1	(1,6-2,7)

¹ Aantal

² Percentage

³ 95% betrouwbaarheidsinterval berekend mbv Wilson score

Tabel 1b. Leeftijdscategorieën patiënten, opnameduur en antibioticagebruik

	Landelijk		
	Alle patiënten	Met zhinf*	Zonder zhinf*
Aantal patiënten	2529	84	2445
- leeftijdklasse 0 jaar	157	0	157
- leeftijdklasse 1 - 18 jaar	60	0	60
- leeftijdklasse 19 - 65 jaar	899	31	868
- leeftijdklasse 66 en ouder	1413	53	1360
Mediane opnameduur (dagen)	4	12	4
Antibioticagebruik (%)	35	92	33

* ZI + ZIBO uit eigen instelling

Tabel 1c. Geopereerde patiënten in huidige opnameperiode en CTG-groep

	Landelijk	
	N ¹	% ²
Geopereerd in huidige opnameperiode	838	33,1
Hoofdgroep CTG van de initiële OK	.	.
- Zenuwstelsel	93	3,7
- Endocriene klieren	5	0,2
- Ogen	0	0,0
- Oren	4	0,2
- Luchtwegen	21	0,8
- Hart/grote vaten	147	5,8
- Perifere vaten	27	1,1
- Bloed/lymfestelsel	5	0,2
- Mamma operaties	6	0,2
- Tractus digestivus	131	5,2
- Nier- en urinewegen	33	1,3
- Mannelijke geslachtsorganen	18	0,7
- Vrouwelijke geslachtsorganen	17	0,7
- Verloskundige ingrepen	29	1,1
- Botspierstelsel	271	10,7
- Huid en subcutis	31	1,2

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel 2. IC-verpleging, geboortegewicht en prevalentie van ziekenhuisinfecties

	Landelijk			
	N ¹	% ²	zhinf ³	% ⁴
IC*	.	.	.	.
- Ja	183	7,2	10	5,5
- Nee	2346	92,8	74	3,2
Pediatrische IC	45	1,8	0	0,0
Neonatale IC	.	.	.	.
- NICU	16	0,6	0	0,0
- NHCU	15	0,6	0	0,0
- NMCU	14	0,6	0	0,0
Geboortegewicht	.	.	.	.
- <=750 gram	3	0,1	0	0,0
- 751-1000 gram	11	0,4	0	0,0
- 1001-1500 gram	12	0,5	0	0,0
- 1501-2500 gram	12	0,5	0	0,0
- > 2500 gram	7	0,3	0	0,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie³ ZI + ZIBO uit eigen instelling⁴ Infectieprevalentie in deze categorie

* Incl. medium care, neonatale intensive care unit (NICU), neonatale high-care unit (NHCU), neonatale medium care unit (NMCU)

Tabel 3a. Specialisme hoofdbehandelaar en prevalentie van ziekenhuisinfecties

	Landelijk			
	N ¹	% ²	zhinf ³	% ⁴
Anesthesiologie	73	2,9	8	11,0
Cardiologie	326	12,9	7	2,1
Cardio-thoracale chirurgie	38	1,5	0	0,0
Dermatologie	0	0,0	0	0,0
Heelkunde	359	14,2	30	8,4
Hematologie	14	0,6	0	0,0
Interne Geneeskunde	288	11,4	2	0,7
Keel-neus-oor	26	1,0	0	0,0
Kindergeneeskunde	162	6,4	0	0,0
Longziekten en tuberculose	230	9,1	1	0,4
Neurochirurgie	114	4,5	7	6,1
Neurologie	207	8,2	6	2,9
Obstetrie en gynaecologie	145	5,7	0	0,0
Oncologie	74	2,9	1	1,4
Oogheelkunde	1	<0,1	0	0,0
Orthopedie	112	4,4	9	8,0
Plastische chirurgie	20	0,8	1	5,0
Traumatologie	43	1,7	3	7,0
Urologie	75	3,0	5	6,7
Geriatric	76	3,0	1	1,3
MDL*	101	4,0	2	2,0
Reumatologie	3	0,1	0	0,0
Neonatalogie	30	1,2	0	0,0
Onbekend	12	0,5	1	8,3

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie³ ZI + ZIBO uit eigen instelling⁴ Infectieprevalentie in deze categorie

* MDL, maag-darm-lever

Tabel 3b. Specialisme verpleegafdeling en prevalentie van ziekenhuisinfecties

Specialisme verpleegafdeling	Landelijk			
	N ¹	% ²	zhinf ³	% ⁴
Anesthesiologie	75	3,0	7	9,3
Cardiologie	278	11,0	8	2,9
Cardio-thoracale chirurgie	37	1,5	0	0,0
Dermatologie	0	0,0	0	0,0
Heelkunde	195	7,7	19	9,7
Hematologie	12	0,5	0	0,0
Interne Geneeskunde	247	9,8	3	1,2
Keel-neus-oor	0	0,0	0	0,0
Kindergeneeskunde	84	3,3	0	0,0
Longziekten en tuberculose	176	7,0	0	0,0
Neurochirurgie	95	3,8	7	7,4
Neurologie	190	7,5	5	2,6
Obstetrie en gynaecologie	161	6,4	0	0,0
Oncologie	43	1,7	0	0,0
Oogheelkunde	0	0,0	0	0,0
Orthopedie	91	3,6	6	6,6
Plastische chirurgie	1	<0,1	0	0,0
Traumatologie	28	1,1	1	3,6
Urologie	27	1,1	5	18,5
Geriatric	46	1,8	1	2,2
MDL*	98	3,9	2	2,0
Reumatologie	0	0,0	0	0,0
Neonatalogie	37	1,5	0	0,0
Onbekend	8	0,3	1	12,5
Mix	600	23,7	19	3,2

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie³ ZI + ZIBO uit eigen instelling⁴ Infectieprevalentie in deze categorie

* MDL, maag-darm-lever

Tabel 4. Medisch hulpmiddelengebruik*

Hulpmiddel	Landelijk	
	N ¹	% ²
Urethrakatheter	452	19,9
Suprapubische katheter	13	0,6
Centraal veneuze katheter (inclusief port-a-cath aangeprikt)	229	10,1
Arteriële katheter	108	4,7
Perifere katheter (inclusief waaknaald)	1320	58,0
Invasieve beademing	74	3,3

* Gebaseerd op 6 ziekenhuizen

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

Tabel 5a. Soorten ziekenhuisinfecties

Soort ziekenhuisinfectie	Landelijk	
	N ¹	% ²
Totaal aantal ziekenhuisinfecties	84	3,3
Postoperatieve wondinfectie	40	1,6
oppervlakkige wondinfectie	6	15,0
diepe wondinfectie	34	85,0
geen onderscheid*	0	0,0
Primaire sepsis	6	0,2
gerelateerd aan een intravasale lijn	2	33,3
Secundaire sepsis	5	0,2
focus postoperatieve wondinfectie	1	20,0
focus urineweginfectie	3	60,0
focus pneumonie	0	0,0
focus gastro-intestinale systeem	1	20,0
focus huid- en weke delen	0	0,0
andere focus	0	0,0
Pneumonie	21	0,8
gerelateerd aan invasieve beademing	6	28,6
Andere lage luchtweginfectie	1	<0,1
Symptomatische urineweginfectie	11	0,4
gerelateerd aan urethrakatheter	5	45,5

¹ Aantal infecties² Percentage infecties ten opzichte van het totaal aantal patiënten

* bij mamma-operaties zonder implantaat

Tabel 5b. Aantallen en soorten ziekenhuisinfecties per specialisme

	Landelijk				
	POWI	Sepsis	LWI	UWI	Totaal
Anesthesiologie	3	2	3	0	8
Cardiologie	1	2	2	2	7
Cardio-thoracale chirurgie	0	0	0	0	0
Dermatologie	0	0	0	0	0
Heelkunde	22	4	4	0	30
Hematologie	0	0	0	0	0
Interne Geneeskunde	0	0	2	0	2
Keel-neus-oor	0	0	0	0	0
Kindergeneeskunde	0	0	0	0	0
Longziekten en tuberculose	0	0	1	0	1
Neurochirurgie	3	0	1	3	7
Neurologie	0	0	4	2	6
Obstetrie en gynaecologie	0	0	0	0	0
Oncologie	0	1	0	0	1
Oogheelkunde	0	0	0	0	0
Orthopedie	8	0	0	1	9
Plastische chirurgie	1	0	0	0	1
Traumatologie	2	0	1	0	3
Urologie	0	2	1	2	5
Geriatric	0	0	0	1	1
MDL*	0	0	2	0	2
Reumatologie	0	0	0	0	0
Neonatalogie	0	0	0	0	0
Onbekend	0	0	1	0	1

* MDL, maag-darm-lever

Tabel 6a. Patiënten met antibioticagebruik

Antibioticagebruik	Landelijk	
	N ¹	% ²
Ja	878	34,7
Nee	1651	65,3

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel 6b t/m 6g betreffen optionele variabelen die niet door elk ziekenhuis zijn ingevuld. Daarom staat het aantal ziekenhuizen in elke tabel aangegeven.

Tabel 6b. Toedieningsvorm van antibiotica
NB: Meerdere antibiotica per patiënt mogelijk

	Landelijk (4 ziekenhuizen)	
	N ¹	% ²
Intramusculair	0	0,0
Intraveneus	491	61,8
Oraal	301	37,9
Rectaal	2	0,3
Inhalatie	1	0,1
Totaal	795	100,0

¹ Aantal antibiotica² Percentage antibiotica per categorie
Tabel 6c. Reden antibioticatoediening
NB: Categorieën sluiten elkaar uit

	Landelijk (4 ziekenhuizen)	
	N ¹	% ²
Infectie bij opname	420	52,8
Infectie bij overname uit een verpleeghuis	5	0,6
Ziekenhuisinfectie tijdens huidige opname of ziekenhuisinfectie bij opname	104	13,1
Chirurgische profylaxe (toegediend op de afdeling en/of de OK)	67	8,4
Medische profylaxe (waaronder SDD/SOD)	180	22,6
Andere indicatie (bijvoorbeeld erythromycine als prokinetica)	12	1,5
Bevestigde onbekende reden (AB voorgeschreven zonder reden)	0	0,0
Onbekend, ook na navraag	7	0,9
Totaal	795	100,0

¹ Aantal antibiotica² Percentage antibiotica per categorie

Tabel 6d. Diagnose infectie waarvoor antibioticatoediening

	Landelijk (4 ziekenhuizen)	
	N ¹	% ²
Infecties van het centrale zenuwstelsel	9	1,7
Ooginfecties of endophthalmitis	1	0,2
Infectie van keel, neus, oor en mond	16	3,0
Acute bronchitis of exacerbatie van chronische bronchitis	0	0,0
Pneumonie of luchtweginfectie	162	30,6
Cardiovasculaire infectie (endocarditis, vaatprothese infectie)	17	3,2
Gastro-intestinale infectie (salmonellose, antibiotica-geassocieerde diarree)	8	1,5
Intra-abdominale infectie, inclusief galblaasaandoeningen	64	12,1
Cellulitis, wond- of diep weefsel infectie	44	8,3
Septische arthrititis	29	5,5
Symptomatische lage urineweginfectie (bijvoorbeeld cystitis)	42	7,9
Symptomatische hoge urineweginfectie (bijvoorbeeld pyelonefritis)	11	2,1
Asymptomatische bacteriurie	3	0,6
Obstetrische of gynaecologische infecties, inclusief SOA bij vrouwen	2	0,4
Prostatitis of epididymitis, inclusief SOA bij mannen	0	0,0
Microbiologisch bevestigde bacteriaemie	24	4,5
Klinische sepsis	17	3,2
Koorts bij neutropenie of andere infectie bij immuunogecompromitteerde patiënten	12	2,3
Systemische ziekte (veelal virale oorsprong zonder duidelijke focus)	4	0,8
Niet definieerbare infectie	13	2,5
Cystic fibrose	0	0,0
Postoperatieve wondinfectie	30	5,7
Bot- en gewrichtsinfectie (niet relateerd aan operatie)	21	4,0
Totaal	529	100,0

¹ Aantal antibiotica² Percentage antibiotica per categorie**Tabel 6e. Dosis chirurgische profylaxe**

	Landelijk (4 ziekenhuizen)	
	N ¹	% ²
eenmalig	20	29,9
meerdere doses binnen 24 uur	37	55,2
> 24 uur	10	14,9

¹ Aantal antibiotica² Percentage antibiotica per categorie**Tabel 6f. Reden antibioticagebruik vermeld in patiëntendossier**

	Landelijk (4 ziekenhuizen)	
	N ¹	% ²
Ja	769	96,7
Nee	26	3,3

¹ Aantal antibiotica² Percentage antibiotica per categorie

Tabel 6g. Wijziging in antibiotica gebruik

	Landelijk (3 ziekenhuizen)	
	N ¹	% ²
Andere of onbekende reden voor wijziging	6	0,9
Nee, geen wijziging	543	84,4
Escalatie: gericht switchen of verbreden op microbiologische en/of klinische bevindingen (inclusief wijziging van oraal naar IV)	42	6,5
De-escalatie: versmallen op microbiologische en/of klinische bevindingen	24	3,7
Wijziging van IV naar oraal	19	3,0
Wijziging a.g.v. bijwerkingen (waaronder allergie)	7	1,1
Onbekend	2	0,3

¹ Aantal antibiotica² Percentage antibiotica per categorie**Tabel 7. Aantal patiënten met een ziekenhuisinfectie veroorzaakt door een BRMO***

	Landelijk
	N
MRSA*	0
VRSA*	1
VRE*	0
<i>Enterobacterales</i> , niet groep II: ESBL	1
<i>Enterobacterales</i> , niet groep II: Carbapenem resistent en/of carbapenemase prod.	1
<i>Enterobacterales</i> , niet groep II: Alle bovenstaande resistenties	0
<i>Enterobacterales</i> , groep II: Fluorquin. én Aminoglycosiden én Cotrimoxazol resistent	1
<i>Enterobacterales</i> , groep II: Carbapenem resistent en/of carbapenemase prod.	2
<i>Enterobacterales</i> , groep II: Alle bovenstaande resistenties	0
<i>Acinetobacter spp</i> : Ciprofloxacin of Levofloxacin resistent én Aminoglycosiden resistent	0
<i>Acinetobacter spp</i> : Carbapenem resistent en/of carbapenemase producerend	0
<i>Acinetobacter spp</i> : Alle bovenstaande resistenties	0
<i>Pseudomonas aeruginosa</i> : >= 3 van Ceftazidim, Fluorquin., Aminoglycosiden, Piperacilline resistent	0
<i>Pseudomonas aeruginosa</i> : CRE en/of carbap. prod. en >=2 van Ceftazidim, Fluorquin., Aminoglycosiden, Piperacilline resistent	0

* BRMO, bijzonder resistent micro-organisme; MRSA, Meticilline Resistente *Staphylococcus aureus*; VRSA, Vancomycine resistente *Staphylococcus aureus*; VRE, Vancomycine Resistente Enterokok; CRE, Carbapenemresistent; carbap.prod., carbapenemase producerend

Tabel 8. Verwekkers inclusief eventueel tweede verwekker

		Landelijk
Infectie	Verwekker	N
Postoperatieve wondinfectie	<i>S. aureus</i>	8
	<i>E. cloacae</i>	2
	<i>E. faecium</i>	2
	<i>haemolytische streptokokken groep A</i>	2
	<i>K. oxytoca</i>	2
	<i>P. mirabilis</i>	2
	<i>S. anginosus</i>	2
	<i>B. fragilis</i>	1
	<i>C. albicans</i>	1
	<i>C. glabrata</i>	1
	<i>Corynebacterium species</i>	1
	<i>E. hormaechei</i>	1
	<i>E. faecalis</i>	1
	<i>E. coli</i>	1
	<i>haemolytische streptokokken groep B</i>	1
	<i>Klebsiella species</i>	1
	<i>P. acnes</i>	1
	<i>P. aeruginosa</i>	1
	<i>S. epidermidis</i>	1
	<i>S. agalactiae</i>	1
	geen kweek gedaan	7
	kweek negatief	2
	polymicrobieel	1
Primaire sepsis	<i>S. aureus</i>	2
	<i>E. faecium</i>	1
	<i>E. faecalis</i>	1
	<i>S. epidermidis</i>	1
	<i>K. pneumoniae</i>	1
Secundaire sepsis	<i>S. aureus</i>	3
	<i>E. faecium</i>	1
	<i>E. faecalis</i>	2
Pneumonie	<i>S. aureus</i>	2
	<i>E. cloacae</i>	1
	geen kweek gedaan	11
	polymicrobieel	1
	<i>A. fumigatus</i>	1
	influenza A virus	1
	<i>S. marcescens</i>	1
	<i>S. hominis</i>	1
	<i>Stenotrophomonas species</i>	1
	<i>S. pneumoniae</i>	1
	Andere lage luchtweginfectie	1
Symptomatische urineweginfectie	<i>E. faecalis</i>	3
	<i>E. coli</i>	4
	geen kweek gedaan	1
	<i>K. pneumoniae</i>	1
	<i>A. urinae</i>	2
	<i>C. koserii</i>	1